

גרעין המשפט: נושא, נשוא והתאם

דף סיכום: איך מוצאים נושא ונשוא, ואיך שומרים על התאם ביניהם, במקום אחד

**מוצאים את הגרעין בשני צעדים**

1. מוצאים את הפועל המוטה – זה הנשוא.  
2. שואלים «מי?» או «מה?» לפני הפועל – התשובה היא הנושא.

דוגמה:

הנשוא: יצאה. הנושא: הרכבת.

תיאור זמן

נושא

תיאור מקום

בבוקר יצאה הרכבת מן התחנה.

**גרעין הנושא**

כשהנושא הוא צירוף, הנושא מתאים למילה המרכזית בו.

| נושא           | גרעין הנושא | נשוא   |
|----------------|-------------|--------|
| הספרים של אחי  | הספרים      | נמכרו  |
| ועדת הקישוט    | ועדת        | החליטה |
| קבוצת המתנדבים | קבוצת       | יצאה   |

**כללי ההתאם**

1. הנושא מתאים לנושא במין, במספר ובגוף.  
2. שני נושאים מחוברים: נושא ברבים; אם אחד מהם זכר – בזכר.  
3. גם כשהנושא בא לפני הנושא, הוא מתאים לו.

דוגמאות:

נושא

נושא

בשבוע שעבר נפתחה התערוכה.

נושא

נושא

נועה ודני הגיעו.

**זכרו!** כדי לבדוק התאם, הזיזו את הנושא לתחילת המשפט: «נגמר השיעורים» – «השיעורים נגמרו». עכשיו קל לשמוע שהנושא צריך לבוא ברבים.

**דוגמה פתורה:** בסוף היום \_\_\_ השיעורים. (נגמר / נגמרו)

1. מזיזים את הנושא קדימה: השיעורים \_\_\_\_.

2. «השיעורים» – זכר רבים, לכן הנושא ברבים.

**התשובה:** נגמרו

**בודקים את עצמנו – בחרו את הנושא המתאים והשלימו:**

א. בערב \_\_\_\_\_ ההצגה. (התחיל / התחילה)

ב. ועדת התלמידים \_\_\_\_\_ על טיול. (החליט / החליטה)

ג. אתמול \_\_\_\_\_ שתי הודעות. (התקבל / התקבלו)

ד. דני ונועה \_\_\_\_\_ ראשונים. (הגיע / הגיעו)

תשובות לבדיקה עצמית: א. התחילה • ב. החליטה • ג. התקבלו • ד. הגיעו

1